

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomant: Soňa Bártová

Vysoká škola: Pedagogická fakulta JU

Katedra českého jazyka a literatury

Aprobace: ČJ-AJ/ZŠ

Datum odevzdání posudku: 17.5. 2010

Recenzent diplomové práce

Mgr. Michaela Křivancová, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Výuka českého jazyka, literární výchovy a slohu s pomocí interaktivní tabule (téma)

Předkládaná diplomová práce se věnuje využití interaktivní tabule v hodinách českého jazyka na 2. stupni ZŠ. Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou.

V první kapitole teoretické části práce (s. 11–23) autorka vysvětluje základní pojmy týkající se interaktivní tabule a jejího příslušenství, zabývá se přehledem typů interaktivních tabulí a informuje o interaktivních učebnicích, interaktivních cvičeních a testech. V druhé teoretické kapitole (s. 24–27) se diplomantka zmiňuje nejprve o projektu VZDĚLÁNÍ21, jehož cílem má být srovnání klasického vyučování s vyučováním pomocí moderních technologií, a dále pak věnuje krátkou pozornost roli moderních technologií ve vzdělávání.

Východiskem praktické části bylo vytvoření manuálu na CD, který byl následně ověřen v praxi: diplomantka podle něj odučila tři hodiny ČJ na 2. stupni ZŠ. Praktická část diplomové práce zahrnuje jednak anketu (s. 28–33) provedenou mezi učiteli, kteří učí ČJ s pomocí interaktivní tabule, jednak popis a vyhodnocení tří vlastních odučených hodin (s. 34–67).

U diplomantky je třeba ocenit již samotnou volbu tématu a především pak odvahu i ochotu pracovat s moderní technologií ve vlastní výuce. Výuka na dvou různých typech interaktivních tabulí za pomoci dvou různých softwarů jistě vyžadovala časově náročnou přípravu.

Pokud však jde o způsob zpracování diplomové práce, pak mám následující výhrady:

1) nedostatky ve věcně-obsahové stránce práce:

- Téma práce slibuje informace o výuce českého jazyka, literární výchovy a slohu s pomocí IT. Přesto v celé práci není výuce slohu věnována žádná pozornost. Diplomantka odučila pomocí IT tři hodiny. Mohla je tedy přizpůsobit třem složkám předmětu ČJ tak, jak avizuje v názvu práce.
- Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Obě části zahrnují dvě kapitoly. Nejasná je tedy informace o členění práce, zmiňovaná v úvodu: „Základem třetí, praktické a nejdůležitější části, budou výstupy...“ (s. 9).

- Teoretická část práce má pouze kompilační charakter. Diplomantka ji nedoplňuje o vlastní úvahy, myšlenky, postřehy. Omezuje se na výklad několika pojmů (kap. 1.1–1.11), jimž dává charakter slovníkových hesel. Takto zpracovanou část bych uvítala v rejstříku práce, nikoliv jako hlavní náplň teoretické části diplomové práce. Rovněž kapitola 2.1 má charakter hesla: přináší stručnou informaci o projektu VZDĚLÁNÍ21 (o rozsahu necelé jedné strany textu). Pokud jde o kap. 2.2, nazvanou *Technologie ve vzdělávání*, pak musím konstatovat, že téma je zavádějící. Autorka v této části soustředí pozornost na pojem ‚médiium‘. Termín v práci nevysvětluje, pouze na dvou a půl stranách práce cituje (byť nepřesně) či parafrázuje některé autory, kteří se zabývají původem a vývojem médií. Diplomantka však vybrala pouze všeobecně známé informace, které snad ani uvádět (tj. citovat, parafrázovat) nemusela. V odborné práci totiž tak samozřejmé a všeobecně známé informace působí rušivě. Nevhodně v diplomové práci působí i ukázky toho, jak někteří autoři varují před nadměrným užíváním audio-vizuálních pomůcek ve vzdělávání (s. 27). Citace takového charakteru jsou v odborné práci nadbytečné, tj. nemají žádnou sdělnou funkci.
- Pod heslem „interaktivní cvičení“ (1.7) postrádám podrobnější informace o typech takovýchto cvičení. Z drobného výčtu, který autorka práce uvedla, si čtenář neudělá konkrétní představu o tom, jaké možnosti práce s IT nabízí. Tato informace by přitom měla být v diplomové práci (s ohledem na její tematiku) jednou ze stěžejních.
- Diplomantka v teoretické části čerpá údaje z internetových stránek či z odborné literatury, avšak převzaté informace místy nahrazuje vlastními výrazy (nebo informace doplňuje), takže výsledná formulace se často stává nejasnou, či dokonce obsahově nesmyslnou, např.: „Základ výkladové části tvoří statická část, která je totožná s obsahem běžných tištěných učebnic.“ (s. 17); „Pojem média není žádnou novinkou. Jeho původ... sahá až do antiky, kdy lidé také pracovali s obrazem. Komenský se tím inspiroval v díle...“ (s. 25); dále viz bod 2.
- V praktické části práce se vyskytují informace soukromého charakteru, které v odborném textu působí rušivě a nevhodně, např. diplomantka třikrát v práci připomíná, že učí anglický jazyk na základní škole; zmiňuje, že je pro kolegyně ze sborovny jistě inspirací; že kolegyně viděly, jak si dělá přípravy; že bude kolegyním v budoucnu pomáhat apod.
- V praktické části práce se vyskytují informace, které s ohledem na cíl diplomové práce nejsou podstatné, např. že někteří žáci na sebe v hodině chtěli upoutat pozornost a vykřikovali nesmysly (s. 41); že u obrázků postaviček ze seriálu Simpsnovi žáci „propukli v radostný smích“ (s.42); že v dané třídě jsou obvykle kázeňské problémy (s. 54); že cvičení podtrhávali kreativním perem se „smajlíky“ či s kytíčkami (s.65) apod.
- V diplomové práci je uvedena anketa. Diplomantka pod samostatnou kapitolou (č. 3) uveřejnila tři ze sedmi vyplněných anket. S ohledem na velice malý počet vyplněných anketních lístků mohla uveřejnit všech sedm výsledů průzkumu. Se získanými výsledky však diplomantka nijak nepracuje, nevyhodnocuje je apod. Ankety se tak stávají jen zajímavostí – a s touto funkcí tedy měly být připojeny jako přílohy a neplnit funkci samostatné kapitoly diplomové práce.
- Jako nepraktické se mi jeví zařazení seznamu aktivit při výuce před vlastním seznámením s obsahem vyučovacích hodin.
- Některé termíny nejsou v praktické části práce vysvětleny, např. funkce nekonečného klonovače.
- Jazyk praktické části práce nese rysy mluvených projevů neveřejného typu.

2) V diplomové práci jsou velice časté **formulační nepřesnosti či nejasnosti**: Namátkou vybírám některé příklady: ...teoretická část práce bude zaměřena teoreticky (s. 9); „V další části teoretické oblasti se budu zabývat...“ (s. 11); „Dalším kritériem je..., rozhodujícím faktorem je..., další varianta je...“ (s. 14); „Tabule mohou být... připevněny na zdi v učebně či místnosti.“ (s. 15); „Posledním typem jsou tzv. ‚přenosné IT‘, které lze vzít kamkoli, a IT je možné vytvořit z jakékoli plochy...“ (s. 15); „I-učebnice umožňují metodicko-didaktické možnosti...“ (s. 17); nevhodné nahrazování substantiv zájmenem ten, ta, to (s. 21, 25 aj.); „V této části... práce se budu věnovat použití IT v hodinách českého jazyka prakticky.“ (s. 33); „... bylo použito co nejvíce didaktických zásad...“ (s. 33); „Tato hodina byla odučena blokově, byly spojené dvě vyučovací hodiny, byla tedy delší než klasická hodina, trvala 60 minut, a protože jsme přecházeli z jedné budovy do druhé, kde...“ (s. 41); „Učitel ukáže žákům fotografie hlavních představitelů Osvobozeného divadla a jim na IT pustí cvičení...“ (s. 52); „Na následující stránce jsou seznámeni se některými z hlavních děl, která si zaznamenají...“ (s. 53); „Tuto třídu jsem neznala vůbec, proto jsem nedokázala odhadnout jejich reakce.“ (54); „... výkladové části jsem proložila nahrávkami..., aby to bylo zajímavé.“ (54);

3) Kvalita práce je snižována také **formálními nedostatky**:

- v textu práce nejsou vysvětleny některé zkratky, jež diplomantka užívá (ŠVP, s. 17; ICT, s. 25)
- grafická nedůslednost: mezery mezi slovy (znaky) větší než jeden úhoz (např. s. 16, 25, 31, 41, 63); chybí mezera mezi slovy či jinými znaky (např. s. 14, 15, 21, 22, 23, 24, 25, 31, 39); vlastní předložky na konci řádků; místo čísla nula je uvedeno písmeno O (s. 24, 72); diakritika v internetových odkazech (s. 23)
- vypadlá slova (s. 24, 31)
- vypadlé hlásky ve slovech (s. 14, 31)
- tatáž slova užitá dvakrát za sebou (s. 25)

4) Práce obsahuje **pravopisné prohřešky**:

„... se žákům dobře dařili grafomotorické ...cviky“ (s. 29); „díky mě“ (s. 33); nadbytečná nebo chybějící čárka ve větě či souvětí (v poděkování a dále pak na s. 13, 15, 20, 21, 22, 40, 42, 55, 65, 68); chybí interpunkční znaménko na konci věty (s. 28)

5) Objevují se zde také **morfologické chyby**:

např.: „První část druhého oddílu, nazvaný ...“ (s. 9); „... nesmím opomenout i některé významné české osobnosti didaktiky – Otokar Chlup, Václav Příhoda atd.“ (s. 11); „... žáci ... se už nemusí obávat nečitelnosti jejich písma.“ (s. 13); „Je možné zapojení dvou či více elektronických per nebo tzv. multidotyková vrstva.“ (s. 14); „... zapojení bezdrátového tabletu, který umožňuje zapojení do výuky žáky sedící v lavicích...“ (s.14); „stáhnout na internetu“ (s. 16); „První typ cvičení, označené červeným otazníkem...“ (s. 20; 21); „První typ cvičení... jsou cvičení vztahující se k textu“ apod. (s. 20, 21); „Každá z učitelek dostala 10 otázek, na které potom odpověděla.“ (s. 28).

6) Diplomová práce obsahuje **nepřesnosti v citacích a odkazech**:

- U doslovných citací chybí odkaz na stranu literatury, z níž je čerpáno.
- U citace na s. 13 zcela chybí odkaz, odkud byla pasáž převzata (text lze dohledat na internetové adrese www.chytretabule.cz). Tuto adresu diplomantka neuvádí ani v seznamu internetových odkazů.

- Některé citace nejsou přesně označeny uvozovkami – v uvozovkách je jen část textu, ač doslovně převzata je větší pasáž (s. 18; Propojení se slovníkem)
- Odkazy na internetové adresy by měly být přesnější, detailnější – a navést tak čtenáře přímo na dílčí stránky, z nichž bylo v diplomové práci čerpáno.

Shrnutí: Ačkoliv nezpochybňuji diplomantčinu schopnost pracovat ve výuce ČJ s interaktivní tabulí, nemohu předloženou diplomovou práci doporučit k obhajobě. Práce nenesou rysy odborného textu – a to ani po stránce obsahové, ani po stránce formální či formulační. Nesplňuje tak požadavky směřující k udělení vysokoškolského titulu. Ze způsobu zpracování diplomové práce vyplývá, že byla zpracovávána nedůsledně a nepozorně.

*) Nehodící se škrtněte

Návrh na klasifikaci diplomové práce:**nevyhověla**.....

Michaela Krivancová, v.r.

.....
podpis recenzenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 17. 5. 2010

Stupeň kvalifikace:	v ý b o r n ě	v e l m i d o b ě	d o b ě	n e v y h o v ě l
---------------------	---------------	-------------------	---------	-------------------